

Pokusné ověřování Systému podpory provázejících učitelů (MSMT-34366/2022-3) – Informační materiál pro ředitele mateřských, základních a středních škol pro školní rok 2024/25

Září 2024

Jaký je účel pokusného ověřování? Realizace, ověření a vyhodnocení navrženého systému podpory provázejících učitelů (dříve též fakultních učitelů). **Provázející učitelé vedou studenty či žáky učitelství nebo účastníky studia pedagogiky v rámci DVPP na pedagogických praxích**, tj. vedou je v průběhu přímé výuky, kdy studenti zkouší výuku (individuální nebo párová výuka), reflektují s nimi průběh výuky, plánují s nimi výuku a seznamují je s životem školy, dokumentací, zvou je ke komunikaci s rodiči apod. Studenti učitelství přicházejí z fakult připravujících učitele vysokých škol, případně z VOŠ nebo SŠ pedagogického zaměření (dále také jen SPgŠ), které připravují učitele a učitelky mateřských škol.

Co škole přinese zapojení do pokusného ověřování? Škola získá možnost lépe odměnit své pedagogy za jejich práci se studenty učitelství. Umožní jim vykonávat provázení studentů na pedagogických praxích více systematicky a v užší spolupráci s fakultou (či VOŠ nebo SPgŠ). Zároveň si tyto pedagogové rozvinou své mentorské a reflektivní dovednosti a kompetence pro vzdělávání dospělých ve vstupním a průběžném vzdělávání. Toto vzdělávání poskytuje instituce připravující učitele, a v průběhu provázení studentů. Takto získané dovednosti mohou učitelé uplatnit v řadě situací, které mohou být škole benefitem, jako je např. podpora začínajících kolegů-učitelů (tj. proškolení učitelé se mohou dostávat také do role uvádějících učitelů) nebo podpora služebně mladších či méně zkušených kolegů (např. formou rozvojových hospitací, párovou výukou nebo prací v předmětových komisích). Zapojení do pokusného ověřování může škole celkově pomoci rozvinout spolupráci s institucí připravující učitele se všemi pozitivy, které z toho mohou plynout (vyhledávání vhodných nových učitelů mezi studenty fakulty, status fakultní školy, přístup k infrastruktuře či know-how fakulty či VOŠ nebo SPgŠ). Zapojení do pokusného ověřování umožní škole a jejím pedagogům možnost vyjádřit se k připravovanému systému podpory pedagogických praxí, ovlivnit jeho podobu a podílet se na pilotáži.

Jak je to s financováním pokusného ověřování? MŠMT poskytne zapojené škole formou k tomu určenému normativu celkem cca 35 048 Kč na 1 provázejícího učitele na školní rok. Pro období září-prosinec se jedná o částku 11 683 Kč, pro období leden–srpen půjde o částku 23 365 Kč. Tyto finance budou určeny na pokrytí měsíčního příplatku ve výši 2000 Kč (hrubého) pro každého zapojeného provázejícího učitele, a dále na pokrytí jednorázové odměny ve výši 2000 Kč (hrubého) pro pedagogického nebo nepedagogického pracovníka, který má ve škole na starost organizaci, administrativu či garanci praxí (částka určená škole na 1 provázejícího učitele je vypočtena takto: (2000 Kč měsíčně + odvody * 12 měsíců) pro provázejícího učitele + (2000 Kč + odvody) na organizaci/administrativu/garanci praxí. Detailní informace o způsobu financování budou zveřejněny ve Věstníku MŠMT.

Jaká bude administrativní náročnost pro školu?

Předpokládaná administrativní zátěž pro školu:

- 1) Vyplnit přihlášku školy do pokusného ověřování;
- 2) Sjednat a podepsat dohodu o zajištění praxí se spolupracující fakultou (či VOŠ/SPgŠ);
- 3) Vyplnit a odeslat výkaz počtu zapojených provázejících učitelů pro MŠMT (do 30. 9. 2024 v systému UIV MŠMT);

- 4) Zajistit vyplácení měsíčního příplatku provázejícímu učiteli;
5) Až dvakrát za školní rok vyplnit online evaluační dotazník zjišťující nezbytná data pro vyhodnocení ze strany MŠMT (do 30. 6. 2025).

Informace pro účetní škol:

- 1 učitel=24 000 Kč / rok, + za každého do projektu zapojeného učitele ještě 2 000 Kč/rok na administraci, celkem tedy na 1 provázejícího 26 000 Kč na platech, x 1,348 celkem za odvody (1 % navíc připadají na FKSP). Těch 2000 Kč + plus odvody na administrativu lze rozdělit podle uvážení ředitele/ředitelky školy – za úkony spojené s administrací, koordinací nebo účtováním. Pokud má škola více provázejících učitelů, dostane tyto prostředky určené na administrativu krát počet zapojených učitelů.
- Prostředky vedte pod samostatným účelovým znakem **333 51 Provázející učitelé ve školách-pokusné ověřování**, kraje jsou o tom informovány. Jde o účelově vázané prostředky, takže zpracovávat se mají zvlášť.
- Ve výkonových výkazech zasílaných MŠMT se prostředky vykazují dle skutečnosti a v souladu s metodikou příslušných výkazů. Zdrojem poskytnutých prostředků je státní rozpočet.
- Všechny obdržené finanční prostředky lze vyplácet jen jako součást platů (není možné formou DPP/DPČ – ani kompenzační příspěvek na administraci).

Kam se mohu obrátit pro více informací?

Pro veškerou komunikaci s MŠMT ohledně pokusného ověřování využijte prosím email POprovazejiciucitele@msmt.cz; základní informace také naleznete na [webu MŠMT](#). Pro telefonní spojení nám napište email a my Vás budeme kontaktovat.

Často kladené otázky

Jaká bude administrativní náročnost pro zapojeného učitele?

Vede jednoduché záznamy o výkonu své činnosti provázejícího učitele (rozsah a obsah vykonané činnosti). Souhrnné údaje pak sdílí s MŠMT ve výkazu dvakrát za školní rok, a to ve formě online formuláře. Vyplní také jednou za školní rok evaluační dotazník. Spolupracuje na zajištění praxí s fakultou připravující učitele (nebo VOŠ či SPgŠ) podle dohody.

Je možné, aby jedna škola uzavřela dohodu s více fakultami (VOŠ či SPgŠ)?

Ano, je to možné. Doporučujeme, aby jeden provázející učitel spolupracoval vždy s jednou konkrétní fakultou (VOŠ nebo SPgŠ). Pokud se ale učitel, vedení školy a fakulty dohodnou jinak, je možné i to, aby jeden provázející učitel naplnil podmínky pokusného ověřování v součtu pro více různých poskytovatelů. Toto se týká zejména povinnosti poskytnout dohromady alespoň 30 hodin studentům či žákům učitelství nad rámec přímé výuky. Na příklad učitel, který vyučuje biologii a zeměpis, může splnit 20 hodin provázení v předmětu biologie se studenty přírodovědné fakulty a zbývajících 10 hodin provázení v předmětu zeměpis se studenty pedagogické fakulty stejné nebo dokonce i jiné univerzity. Klade to ale zvýšené nároky na koordinaci a komunikaci mezi poskytovateli a školou. Doporučujeme proto toto dělení závazku jednoho provázejícího učitele minimalizovat. **Vstupní a průběžné školení není možné hodinově rozdělovat mezi více poskytovatelů, tj. provázející učitel dochází na školení vždy k jednomu poskytovateli. Je ale v pořádku, pokud vstupní školení absolvuje u jednoho a průběžné u jiného poskytovatele.**

Kolik studentů či žáků učitelství může maximálně připadat na jednoho provázejícího učitele?

Počet studentů vykonávajících praxi u jednoho provázejícího učitele závisí na dohodě s vysílající institucí a není v rámci pokusného ověřování stanoven. Tj. může jít o 1 či více studentů.

Je do celkového objemu 60 hodin práce zapojeného provázejícího učitele zahrnutá i přímá činnost se žáky?

Není, hodiny strávené se studenty učitelství v přímé výuce žáků se do těchto hodin nezapočítávají. Učitel by měl se studenty učitelství strávit ve výuce přinejmenším stejný počet hodin, jako reflexí a plánováním (tedy minimálně 30 za školní rok), ale může se jednat i o výrazně více hodin.

Je do celkového objemu 60 hodin práce zapojeného provázejícího učitele zahrnuté i vstupní 20hodinové školení?

Ne, to je nad rámec těchto 60 hodin. Zato průběžné vzdělávání se do těchto 60 hodin započítává.

Má provázející učitel nárok při výkonu vedení praxe na úlevu od ostatních pedagogických činností?

Ředitel školy by měl umožnit provázejícímu učiteli vést studenty učitelství na praxi a měl by mu ulevit od plnění jiných povinností souvisejících s přímou pedagogickou činností tak, aby tento učitel mohl vykonávat roli provázejícího učitele. Jsme si vědomi časové náročnosti výkonu této role a chceme usilovat o snížení týdenní přímé pedagogické činnosti pro provázející učitele. Toto je však možné až na základě výstupů z tohoto pokusného ověřování a se souhlasem Ministerstva financí ČR navýšit výdaje státního rozpočtu na tyto účely.

Má provázející učitel nárok na uvolnění z výuky, pokud se časově kryje se vstupním nebo průběžným vzděláváním pro provázející učitele?

Ředitel školy by měl učitele uvolnit na nezbytně nutnou dobu v rozsahu termínu školení. Je věcí dohody s partnerskou institucí připravující učitele, aby termíny školení co nejméně zasahovaly do rozvrhu zapojených učitelů.

Kdo hradí účast na vstupním školení pro PU?

Školení je pro provázející učitele bezplatné.

Co se stane, pokud fakulta „nedodá“ sjednaný počet studentů, případně vůbec žádného?

Pokud se některý student učitelství nedostaví k výkonu své praxe na škole, měla by fakulta (nebo VOŠ či SPgŠ) místo něj vyslat jiného studenta. Neměla by tedy nastávat situace, že provázející učitel nemůže naplnit svůj závazek z důvodů na straně fakulty (nebo VOŠ či SPgŠ). Pokud by i přesto nastala, partnerská instituce bezodkladně informuje školu a ta od té chvíle pozastaví vyplácení měsíčního příplatku provázejícímu učiteli. Nevyplacené prostředky škola vrátí. Dříve vyplacené příplatky provázejícímu učiteli zůstávají.

Co se stane, když provázející učitel zjistí v průběhu školního roku, že už nemůže vykonávat svou činnost provázejícího učitele?

Škola informuje partnerskou instituci připravující učitele a navrhne způsob náhradního zajištění sjednaných praxí jiným učitelem školy. Tento náhradník nemusí splňovat podmínku absolvování vstupního školení pro provázející učitele. Musí se ale zapojit do průběžného vzdělávání. Původní učitel a jeho náhradník spolu v součtu musí dostát závazkům vyplývajícím z pokusného ověřování, tj. zejména splnit limit 60 hodin. Pokud nelze provázení studentů zajistit jiným pedagogem zapojeným do školy, škola sjednané vedení studentů nerealizuje a vrací dosud nevyplacené finance. Příplatky už dříve vyplacené provázejícímu učiteli mu zůstávají.

Co se stane v případě, že učitel vůbec neabsolvuje vstupní vzdělávání, případně nesplní stanovený objem 60 hodin výkonu činnosti provázejícího učitele?

V případě nesplnění vstupního vzdělávání učitelem (nejedná se o náhradníka) je škola povinna vrátit obdržené prostředky na tohoto učitele v plné výši (nezáleží, kolik činnosti odvedl). V případě učitele, který vstupní vzdělání absolvoval, ale splnil jen část stanoveného ročního objemu činnosti, vrací škola jen poměrnou část obdržných prostředků odpovídající neodvedeným hodinám.